

Friluftsrådene Landsforbund

Eyvind Lychesv 23 B, 1338 SANDVIKA

/www.friluftsrad.no

Tlf 6781 5180, Faks 6780 4792, E-post friluft@online.no

Bankkonto 7874 05 76495, Organisasjonsnr 971 262 826

Helse- og omsorgsdepartementet
Boks 8011, Dep.
0030 OSLO

Deres ref: 201003835-/RAGS

Vår ref: 490.1

Dato: 17. januar 2011

FORSLAG TIL NY FOLKEHELSELOV, - HØRINGSUTTALELSE

Friluftsrådene Landsforbund (FL) viser til høringsnotat og takker for muligheten til å gi innspill til lovforslaget.

Friluftsrådene Landsforbund mener helsefremmende og forebyggende arbeid må styrkes vesentlig, og at denne delen av samhandlingsreformen må konkretiseres og prioriteres gjennom lovverk, faglig oppfølging og økonomi. På det grunnlag støtter vi hovedtrekk i forslag til ny folkehelselov og at hovedansvar for folkehelsearbeidet legges til kommunene.

FL har følgende konkrete forslag til endringer i lovteksten:

1. Vi mener samarbeidet med frivillige organisasjoner er særdeles viktig i folkehelsearbeidet, eksempelvis for å fremme fysisk aktivitet, og mener krav til samarbeid bør tydeliggjøres i lovteksten, - eksempelvis ved tilføyelse i § 2, 2. ledd, - se utheving nedenfor:

"Kommunene skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting **og gjennom samarbeid med frivillige organisasjoner.**"

2. Vi mener en del oppgaver i folkehelsearbeidet må gjelde alle kommuner, f.eks. slik at en kommune ikke har anledning til å velge bort arbeid for økt fysisk aktivitet. På det grunnlag foreslår vi at "kan" erstattes med "skal" som vist utheva nedenfor i § 6, 3. avsnitt:

"Kommunen skal iverksette nødvendige tiltak for å møte kommunens helseutfordringer, jf § 5. Dette **skal** blant annet omfatte tiltak for økt fysisk aktivitet, gode ernæring....."

FL vil understreke viktigheten av følgende momenter:

1. Vi har merka oss og er enig i definisjonen av folkehelse som innebærer utjevning av forskjeller i helse. Det har betydning for prioritering av tiltak og virkemidler.

2. Det vil bli krevende å vri innsatsen fra reparasjon til forebygging i helsearbeidet. Plassering av hovedansvar for folkehelsearbeid på kommunenivå må ikke oppfattes som en nedprioritering av arbeidet. Det er derfor viktig at Fylkeskommunens ansvar (kap 4) og Statlige helsemyndigheters ansvar (kap 5) tydeliggjøres i lovteksten.

3. Vi er enig i at det legges til rette for samarbeid mellom kommuner for å ivareta folkehelseoppgavene. Gjennom friluftsrådene samarbeider 181 kommuner om friluftsoppgaver i 20 interkommunale friluftsråd, og vi har gode erfaringer med interkommunalt samarbeid for å gi arbeidet tyngde og effekt.

FL 1986 - 2011
Sammen for friluftsliv i 25 år

4. FL vil på det sterkeste understreke at samhandlingsreformen med Folkehelselov som legger hovedansvar for folkehelsearbeid til kommunene, må følges opp med økonomiske midler til arbeidet. Ett mål er at minst 1 % av helsebudsjettet går til folkehelsearbeid.

5. FL vil poengtere betydningen av at en rekke sektorer bidrar i folkehelsearbeidet. Det trengs betydelige samfunnsomlegginger og omprioriteringer innen bl.a. barnehage, skole, transport og arealplanlegging for å stimulere til økt fysisk aktivitet i hverdagen.

Spesielt om friluftsliv og friluftsrådenes rolle i folkehelsearbeidet

Vi har merka oss og er helt enig formuleringa på side 75 i høringsnotatet: "I forhold til utfordringene knyttet til fysisk inaktivitet har nok friluftsliv ennå et betydelig uutnyttet potensial." Dette understøttes av en samla Energi- og miljøkomité på Stortinget som ved behandling av budsjettet for 2011 uttalte:

"Komiteen viser til at fysisk inaktivitet koster det norske samfunn milliarder av kroner i form av økt sykefravær og merforbruk av helsetjenester, og gir redusert livskvalitet og levealder for den enkelte. Komiteen viser videre til at friluftsliv er en del av vår kultur, som det koster lite å tilrettelegge, og som har potensial til å aktivisere mange. Ved siden av fysisk aktivitet gir friluftsliv naturopplevelser, ro, stillhet og mulighet for godt sosialt samvær slik at hele menneskets helse og trivsel fremmes. Komiteen mener derfor tiden er inne for et krafttak i folkehelsearbeidet med fokus på friluftsliv".

Friluftsrådenes Landsforbund er paraplyorganisasjon for 20 interkommunale friluftsråd som igjen har 181 medlemskommuner med 70 % av landets befolkning. Vi har en egen strategi for vårt folkehelsearbeid der vi vektlegger lavterskel-tilbud med hele befolkningen som målgruppe og enkelte tiltak retta mot grupper med særskilte behov. En rekke tiltak er prøvd ut ved bruk av prosjektmidler, og vi mener vi nå har erfaring og kompetanse til å gjennomføre tiltak i større målestokk.

Vi vil særlig peke på:

- tilrettelegge flere "100-meter-skoger" og "grønne løyper" for alle inkludert mennesker med funksjonsnedsettelse
- lage stier og turveier der folk bor, som binder sammen områder og gjør det mulig å gå eller sykle til jobb, skole og fritidsaktiviteter eller gå tur for turens skyld
- inspirere inaktive grupper til å se friluftslivets muligheter og bli aktive og trygge i naturen
- naturlosturer, - oversikt over organisert turtilbud med guide i fylke eller region
- læring i friluft, - aktiviteter for barnehager, skole og sfo, som gir fysisk aktivitet som naturlig del av barnehage- og skolehverdagen
- særskilte tiltak for minoritetsgrupper og mennesker med funksjonsnedsettelse

Vi ser det nå som viktig å gjøre friluftsmulighetene kjent for frisklivssentralene gjennom kart, nettinformasjon (www.godtur.no) og brosjyrer, og tilrettelegge for henvisning til aktivitetstilbud som naturlos og ferietiltak for barn og ungdom.

Friluftsrådenes Landsforbund ser fram til videre samarbeid for å fremme friluftsliv som viktig virkemiddel i folkehelsearbeidet, - med ny Folkehelselov som virkemiddel.

Vennlig hilsen
Friluftsrådenes Landsforbund

Morten Dåsnes
daglig leder

Marianne Sanderud
friluftskonsulent